

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE

ПРОБЛЕМИ, ПРІОРИТЕТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ, ОСВІТИ І ТЕХНОЛОГІЙ В ХХІ СТОЛІТТІ

PROBLEMS, PRIORITIES AND PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF
SCIENCE, EDUCATION AND TECHNOLOGY IN THE 21ST CENTURY

Збірник тез доповідей
Book of abstracts

15 лютого 2024 р.
February 15, 2024

м. Кременчук, Україна
Kremenchuk, Ukraine

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE

ПРОБЛЕМИ, ПРІОРИТЕТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ, ОСВІТИ І ТЕХНОЛОГІЙ В ХХІ СТОЛІТТІ

PROBLEMS, PRIORITIES AND PROSPECTS FOR THE
DEVELOPMENT OF SCIENCE, EDUCATION AND
TECHNOLOGY IN THE 21ST CENTURY

Збірник тез доповідей
Book of abstracts

15 лютого 2024 р.
February 15, 2024

м. Кременчук, Україна
Kremenchuk, Ukraine

УДК 37:082.2(06)

ISBN 978-617-8231-47-7

Проблеми, пріоритети та перспективи розвитку науки, освіти і технологій в XXI столітті: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Кременчук, 15 лютого 2024 р.). Кременчук: ЦФЕНД, 2024. 104 с.

У збірнику тез доповідей представлено матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції “Проблеми, пріоритети та перспективи розвитку науки, освіти і технологій в XXI столітті” з:

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського
ВСП “Економіко-правничий фаховий коледж Запорізького національного університету”

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

ДНУ “Інститут модернізації змісту освіти”

Донбаський державний педагогічний університет

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Західноукраїнський національний університет

Івано-Франківський навчально-науковий юридичний інститут Національного університету “Одеська юридична академія”

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Інститут педагогіки НАПН України

Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України

Інститут професійної освіти НАПН України

КЗВО “Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж”

Київський національний лінгвістичний університет

Київський національний університет будівництва і архітектури

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Львівський національний університет природокористування

Міжрегіональна Академія управління персоналом

Національний авіаційний університет

Національний університет “Львівська політехніка”

Національний університет “Чернігівський колегіум” імені Т. Г. Шевченка

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Національний університет водного господарства та природокористування

Поліський національний університет

Рівненський державний гуманітарний університет

Сумський національний аграрний університет

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Університет Григорія Сковороди в Переяславі

Фаховий коледж “Універсум” Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Фаховий коледж технологій, бізнесу та права Волинського національного університету імені Лесі Українки

Фізико-механічний інститут ім. Г. В. Карпенка НАН України

Харківський національний університет внутрішніх справ

Херсонський державний аграрно-економічний університет

Хмельницький національний університет

Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

У збірнику тез доповідей висвітлюються результати наукових досліджень з актуальних питань науки, освіти і технологій.

Тематика конференції охоплює актуальні проблеми: освіти (дошкільної, початкової освіти, середньої, професійної та спеціальної освіти); педагогічних наук; філологічних наук; фізичної культури і спорту; управління та адміністрування; економічних наук; бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту; аграрних наук та продовольства; архітектури та будівництва; технічних наук; права; державного управління; політичних наук; історії та археології; інформаційних технологій; соціальної роботи та соціального забезпечення; публічного управління та адміністрування.

Видання розраховане на науковців, викладачів, працівників органів державного управління, студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, докторантів, працівників державного сектору економіки та суб'єктів підприємницької діяльності.

ISBN 978-617-8231-47-7

<i>Лихина С. М., Ковбаса О. М.</i> СУЧАСНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТОВАРНОГО АСОРИМЕНТУ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	48
<i>Пасьовин А. В., Галинська А. В.</i> ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В КОМУНАЛЬНИХ ТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	49
<i>Скрипник С. В.</i> РОЗВИТОК І ЗАСТОСУВАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В АГРОБІЗНЕСІ	51
<i>Sushak M. R., Glivinskaya Ju. V.</i> EFFICIENCY OF THE ENTERPRISE MANAGEMENT SYSTEM	53
<i>Троян В. М., Ковбаса О. М.</i> ПІДХОДИ ПО ФОРМУВАННЮ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	55
<i>Футомська А. С., Галинська А. В.</i> СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПЕРСОНАЛУ В ОРГАНІЗАЦІЇ	56
<i>Холоденко Ю. С., Ковбаса О. М.</i> ВИКОРИСТАННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ ЛОГІСТИКИ ВІТЧИЗНЯНИМИ АГРАРНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ.....	58
<i>Шепель І. В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЯ УПАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ.....	59
СЕКЦІЯ 6. ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ SECTION 6. ECONOMIC SCIENCES.....	61
<i>Стахів І. М.</i> СУТНІСТЬ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ РИЗИКІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	61
<i>Шевчук Н. М., Любченко О. В.</i> ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ЛІСОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА	62
СЕКЦІЯ 7. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ SECTION 7. ACCOUNTING, ANALYSIS AND AUDIT	64
<i>Кріль А. Ю.</i> МОНІТОРИНГ В СИСТЕМІ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ПІДПРИЄМСТВА	64
СЕКЦІЯ 8. АГРАРНІ НАУКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВО SECTION 8. AGRICULTURAL SCIENCES AND FOOD.....	66
<i>Шепель А. В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ ТОМАТІВ БЕЗРОЗСАДНИХ (ПОСІВНИХ) БЕЗ ЗРОШЕННЯ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ	66

УДК 635.64:631.164.6

Шепель А. В.

к. с.-г. н, доцент,
доцент кафедри землеробства,
Херсонський держаний аграрно-економічний університет

ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ ТОМАТІВ БЕЗРОЗСАДНИХ (ПОСІВНИХ) БЕЗ ЗРОШЕННЯ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ

Томати, як відомо, можливо вирощувати як розсадним, так і безрозсадним способом. При розсадному отримують високі врожаї в ранні, середні та пізні терміни, що дає можливість створити конвеєр безперервного надходження продукції на переробку. Безрозсадне вирощування дешевше (на 30-35%), проте урожай при цьому отримують на 2-3 тижні пізніше [1]. Широко відомі переваги вирощування томатів безрозсадних (посівних) порівняно з технологією вирощування їх через розсаду при краплинному зрошенні. Серед цих переваг треба відмітити наступні: 1) Виключаються всі трудомісткі процеси вирощування розсади – заготівля землі або закупівля ґрунтосуміші, посів, пікіровка, полив та інші; 2) завдяки зменшенню кількості трудомістких операцій, собівартість продукції значно знижується; 3) Безрозсадні або посівні томати виростають загартованими, адаптованими до умов вирощування. В подальшому такі рослини будуть більш витривалими і стійкими до хвороб; 3) Вирощена в умовах знеструмлення електромереж і відповідно нестачі світла розсада не завжди буває гарної якості, що надалі може позначитися на врожаї. Безрозсадний спосіб допомагає вирішити проблему ослабленої, витягнутої розсади. Томати, висіяні безпосередньо в ґрунт, виростають міцними і кремезними; 4) Вирощені у полі без пікіровки рослини відрізняються потужною кореневою системою стрижневого типу. Коріння у таких томатів йде глибоко в ґрунт, до 1,5 метрів. Такі рослини зможуть обійтися без поливу, але потрібно підібрати сорти для таких умов; 5) Безрозсадні (посівні) томати, особливо які вирощені без зрошення, мають у 2 -2,5 рази вищий вміст сухих речовин у зібраних плодах, порівняно з поливними. 6) Безрозсадний спосіб вирощування томату дає змогу збільшити виробництво дешевої пізньої продукції, продовжити період споживання плодів та використання збиральних комплексів.

У південних районах України оптимальний термін висіву насіння - коли ґрунт на глибині 10 см прогріється до температури не нижче 13°C, що за природним календарем і фенологічними спостереженнями збігається з початком цвітіння вишні. Сіють в добре підготовлений ґрунт на глибину 1 см, але не глибше 2 см, так як при більш глибокому закладенні і недостатній енергії проростання виникають проблеми з польовою схожістю.

Дослідження з вивчення продуктивності томата на суходолі займались вчені Інституту зрошувального землеробства НААН на початку 2000-х років [2]. Проведені дослідження показали, що кращим попередником при вирощуванні томата без поливу був зайнятий пар. Дослідниками було встановлена оптимальна густина вирощування томата на суходолі в

південному регіоні України – 25 тисяч рослин на гектар. Запропонована технологія вирощування культури на неполивних землях дозволяла зменшити витрати основних ресурсів на 15-20%, порівняно з базовою технологією, при рівні урожайності 22-30 т/га.

Для порівняння представлені попередні розрахунки ефективності вирощування розсадних томатів при краплинному зрошенні та безрозсадних (посівних) томатів по зайнятому пару (табл. 1). Дані розрахунки наведені для творчої дискусії науковців.

Таблиця 1. Порівняльна ефективність вирощування поливного розсадного і неполивного безрозсадного томату на півдні України

Показники	Технологія вирощування томатів	
	Розсадні	Безрозсадні
1. Урожайність, т/га	110	25
2. Вміст сухих речовин, %	4,0	7,0
3. Умовний вихід сухих речовин, кг/га	4400	1750
4. Витрати на вирощування культури, тис. грн./га	58000	23000
5. Собівартість 1 кг сухих речовин, грн	13,2	13,1

Як бачимо, собівартість умовного виходу 1 кг сухих речовин при різних технологіях вирощування томатів є однаковою, тільки валовий збір неполивної культури з 1 гектару у 2,5 рази менший, порівняно з поливною.

Таким чином, умови, які склалися після знищення зрошення на півдні України (Каховська та Північно-Кримська зрошувальні системи), вимагають від товаровиробників томатів на півдні України кардинально змінювати свої стратегії збереження потенціалу для подальшого розвитку.

Список літератури

1. Ільїнова Є.М. Особливості безрозсадного способу вирощування томатів. URL: <https://www.pro-of.com.ua/osoblivosti-bezrozsadnogo-sposobu-viroshhuvannya-tomativ/> (дата звернення 08.02.2024).
2. Люта Ю.О. Історія і короткі підсумки роботи лабораторії овочівництва. *Зрошуване землеробство*. Збірник наукових праць. 2010. Вип. 62. С.91-93.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

ПРОБЛЕМИ, ПРІОРИТЕТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ, ОСВІТИ І ТЕХНОЛОГІЙ В XXI СТОЛІТТІ

Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції
м. Кременчук,
15 лютого 2024 р.

Українською та англійською мовами

Відповідальний за випуск: Загородний І. Д.
Художній редактор: Михайленко К. В.
Коректор: Остаповець Н. М.
Дизайнери й верстальники: Артеменко А. А, Григоренко Л. О.

Надруковано у ПП “Астрая”
Свідоцтво про державну реєстрацію
серія ДК № 5599 від 19.09.2017 р.
36014, м. Полтава, вул. Шведська, 20-Б, кв. 4
Підписано до друку 15.02.2024 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Гарнітура Calibri Light.
Друк різнографічний. Умовн. друк. арк. 8,3
Наклад 500 шт. Замовлення 2024-08

Видавництво ПП “Астрая”
36014, м. Полтава, вул. Шведська, 20, кв. 4
Тел.: +38 (0532) 509-167, 611-694
E-mail: astraya.pl.ua@gmail.com, веб-сайт: astraya.pl.ua
Свідоцтво суб’єкта видавничої справи ДК № 5599 від 19.09.2017 р.

Друк ПП “Астрая”
36014, м. Полтава, вул. Шведська, 20, кв. 4
Тел.: +38 (0532) 509-167, 611-694
Дата державної реєстрації та номер запису в ЄДР
14.12.1999 р. № 1 588 120 0000 010089

Всі права захищені.
Відповідальність за зміст матеріалів несуть автори.
Редакційна колегія може не поділяти думок авторів.

Офіційний сайт: <http://www.economics.in.ua>

